

آیا خیزش آبان تکرار میشود؟

گفتگو با حمید تقوایی به مناسبت سالروز خیزش آبان

انترناسیونال: خیزش آبان ۹۸ یک اعتراض توده ای کوبنده علیه کل نظام جمهوری اسلامی بود. حکومت تنها با کشتار و جنایاتی تکانه‌دهنده و بی سابقه توانست در برابر این حرکت عظیم خود را در قدرت نگاهدارد. هر سال سالروز این کشتار که طی آن بنا به آمارها بیش از ۱۵۰۰ نفر توسط آدمکشان اسلامی به قتل رسیدند، توسط مردم گرامی داشته می‌شود. در این رابطه با حمید تقوایی لیدر حزب کمونیست کارگری گفتگویی داریم.

حمید تقوایی! قبل از اینکه به جنایت حکومت بپردازیم بگذارید به ابعاد اعتراضات در آبان ماه اشاره کنیم. در این ماه در سال ۹۸ در بیش از ۳۰ شهر از جمله تهران، مشهد، سنندج، یزد، اهواز، ارومیه، بندرعباس، اصفهان، شیراز، مریوان و

قزوین شمار زیادی از مردم به خیابان ریختند و علیه حکومت شعار دادند و تظاهرات کردند. شما خیزش آبان ۹۸ و قبل از آن خیزش دی ماه ۹۶ را چگونه توصیف می کنید؟ چه جایگاهی داشتند و چه چیز را بیان می کنند؟ چرا مردم و بویژه جوانان در این ابعاد و با این حرارت و خشم دست به اعتراض زدند؟

حمید تقوایی: خیزشهای ۹۶ و ۹۸ نقطه اوجی در جنبش سرنگونی طلبانه مردم بود. این جنبش مدتهاست، میتوان گفت از همان آغاز روی کار آمدن حکومت اسلامی، در ابعاد و عرصه های مختلفی جاری بوده است. این سرنگونی طلبی به شکل روزمره و در اشکال پوشیده تر در هیات مبارزات و جنبش های عرصه ای، مثلا جنبش

علیه اعدام، علیه حجاب اجباری، جنبش دادخواهی، اعتصابات کارگری، علیه فلاکت عمومی و حقوقهای نجومی، علیه راه ندادن زنان به ورزشگاه‌ها و نظایر آن بروز پیدا میکند و در مقاطعی به شکل صریح و علنی در قالب خیزشهای توده‌ای. جنبش سرنگونی در ابعاد توده‌ای و وسیع در قالب خیزشهای شهری، از ۱۸ تیرماه ۱۳۷۸ آغاز شد و خیزشهای ۸۸ و ۹۶ و ۹۸ نقطه اوجهای این جنبش سرنگونی طلبانه بود.

مضمون همه این مبارزات، حتی آنجا که به شکل خیزش توده‌ای اوج نگرفته و ظاهراً مطالبه معینی مثلاً لغو حجاب اجباری و یا افزایش ۵ برابری دستمزدها را مطرح میکنند، بچالش کشیدن

کل حکومت است چون همه میدانند که تا این رژیم سر کار است این مطالبات متحقق نخواهد شد. وقتی مردم در ۹۶ فریاد زدند "اصلاح طلب اصولگرا، دیگه تمومه ماجرا" در واقع صریحا اعلام کردند هیچ امید و توهمی به اصلاح طلبان ندارند ولی طرح این شعار در آن مقطع به این معنا نبود که مردم در همان مقطع به این نتیجه رسیده بودند. جامعه از مدتها قبل در مقابل کل حکومت قرار گرفته بود و در اعتراضات و جنبشهای اعتراضی نیز این گرایش ضد حکومتی است که موتور و انگیزه اصلی حرکت است. در خیزشهای توده ای این واقعیت با طرح شعارهائی نظیر "مرگ بر خامنه ای" و "مرگ بر جمهوری اسلامی" و "جمهوری اسلامی نابود باید گردد" که در دیماه ۹۸ سر داده شد، و با درگیری رودررو با نیروهای

ضد شورش حکومتی، بروز صریح و علنی پیدا میکند.

این اعتراضات نه تنها بطور پیوسته‌ای جریان دارد بلکه روز بروز وسیع تر و عمیق تر میشود. بطور مثال در انتخابات اخیر ریاست جمهوری، مادران دادخواه و چهره‌های دیگری از فعالین جنبشهای اعتراضی، صریحا و با اسم و رسم اعلام کردند "رای ما سرنگونی است". یا امروز چهره‌های شناخته شده‌ای از جنبشهای اعتراضی خواهان محاکمه خامنه‌ای بخاطر مسئولیت مستقیمش در اشاعه ویروس کرونا و کشتار مردم در این پاندمی هستند. دو سال پیش چنین رویارویی تعرضی و صریحی با حکومت برای کسی قبل تصور نبود.

این توضیحات جواب به بخش دوم سؤال شما که چرا مردم در چنین ابعادی دست به اعتراض میزنند را هم روشن میکند. این تحرک و جوشش پیوسته ای که در جامعه مشاهده میکنید تعرض توده مردم به حکومتی است که از همان روز اول وصله ناجوری به تن جامعه بوده است. بعد از سقوط رژیم شاه، مردمی که انقلاب کرده بودند خواهان تحقق خواستههای انسانی شان بودند اما حکومت با کشتار و سرکوب به آنان پاسخ گفت. در آن مقطع حکومت مشغول در هم کوبیدن انقلابی بود که خود ادعای رهبریش را داشت ولی در واقع برای سرکوب آن روی کار آمده بود، و بعبارت صحیح تر روی کار آورده شده بود.

در دوره بعد، بعد از ختم جنگ ایران و عراق، حکومت در برابر اعتراضات و خیزش‌های قرار گرفت که ریشه در خود نظام جمهوری اسلامی داشتند. این اعتراضات دیگر نه ادامه انقلاب ۵۷ بلکه پیش درآمد انقلاب تازه‌ای علیه خود حکومت اسلامی بودند. توده مردم، و بخصوص بخش اعظم جامعه که در زیر تیغ رژیم اسلامی بدنیا آمده‌اند، توقعات و انتظارات و درکی از یک زندگی درخور شان انسان دارند که تماماً و ۱۸۰ درجه با سیاستها و ایدئولوژی و فرهنگ و نفس موجودیت نظام جمهوری اسلامی در تناقض است. اگر نسل ما که در انقلاب ۵۷ شرکت داشت با انتظار تحقق اهداف آن انقلاب در برابر ضد انقلاب تازه به حکومت رسیده قرار گرفت، امروز همه مردم خواهان و دست‌اندرکار انقلاب

دیگری علیه نظام و حکومت هستند که جرمش نه تنها سرکوب آن انقلاب، بلکه جهنمی است که تحت نام جمهوری اسلامی در ایران برپا کرده است. جامعه هیچگاه نظام و حکومت جمهوری اسلامی را نپذیرفت و در تحلیل نهائی این عدم پذیرش ریشه همه اعتراضات و خیزش‌هایی است که بالاتر توضیح دادم.

انترناسیونال: حکومت در قبال این اعتراضات وحشیانه دست به کشتار زد و در آبان ماه بیش از ۱۵۰۰ نفر را با شلیک مستقیم گلوله به قتل رساند و چند هزار نفر را هم دستگیر کرد. این سیاست سرکوب البته از همان آغاز روی کار آمدن رژیم شروع شده و تا امروز ادامه دارد. به همین دلیل برخی معتقدند اعتراضات توده‌ای راه به جایی

نمیبرد و رژیم با این شیوه میتواند همچنان در قدرت باقی بماند. پاسخ شما چیست؟

حمید تقوائی: حکومت راهی بجز سرکوب و کشتار ندارد دقیقا به این خاطر که روی آتشفشان خشم و نفرت عمومی نشسته است. اگر این کشتارها میتواندست کارساز باشد سرکوب خیزش ۱۸ تیر ۷۸ میبایست پرونده این نوع خیزش ها را در جامعه ببندد. و یا ۸۸ نمی بایست خیزش ۹۶، و ۹۸ را بدنبال داشته باشد. این درست است که رژیم با اتکا به این سرکوبها تا امروز دوام آورده است اما شرایط مدام به نفع مردم و به ضرر حکومت تغییر کرده است. خیزش های شهری و اعتراضات عرصه ای مدام تعرضی تر و گسترده تر شده اند و حکومت ضعیف تر و بحرانزده تر.

امروز جمهوری اسلامی نه تنها در جامعه ایران بلکه در منطقه و در سطح بین المللی در ضعیف ترین موقعیت خود قرار دارد. علت اصلی این امر اعتراضات و خیزشهای توده ای در ایران است. امروز اعتراضات علیه جمهوری اسلامی در عراق و در لبنان نیز با مبارزات مردم ایران همراه شده است و رژیم را از هر سو در منگنه قرار داده است. رئیسی و دولت نظامی امنیتی اش که قرار بود مظهر قدر قدرتی و انسجام حکومت باشد را مردم سکه یک پول کرده اند. کارگران نفت با اعتصابات سراسری به استقبال رئیسی رفتند و کارگران هفت تپه با ادامه اعتصاباتشان و با شعار "حکومت تو خالی" و "عدالت دروغه" رژیم و دولت امنیتی اش را بچالش کشیدند. اعتصابات سراسری بازنشستگان و بویژه معلمان نیز ابعادی

بسیار وسیع تر و روندی رو به گسترش و مداوم یافته است. در سطح بین المللی نیز رسانه ها و کاربران مدیای اجتماعی با لقب جلاد تهران و آیت الله قاتل از رئیسی یاد کردند و نهادهای حقوق بشری خواهان محاکمه او شدند.

به نظر من همه این تحولات از نتایج خیزش ۹۶ و ۹۸ است. خیزش ۹۶ خود به ۹۸ منجر شد و خیزش ۹۸ نه تنها گسترش اعتصابات کارگری و جنبشهایی نظیر جنبش علیه اعدام و بخصوص جنبش دادخواهی را بدنبال داشت بلکه خود سر منشا حرکات اعتراضی تازه ای بود نظیر مبارزه سازمانیافته و پیگیر خانواده های قربانیان پرواز ۷۵۲ و دادخواهی خانواده های قربانیان ۹۸ و ۹۶ و رسوایی بیش از پیش حکومت در سطح

جهانی.

این حقایق نشان میدهد که گرچه رژیم سرکوب کرده است ولی از نظر سیاسی بازنده است. بعد از آبان ۹۸ جنگ رو در رو و صریحی بین حکومت و مردم آغاز شده است و در این جنگ حکومت هر روز ضعیف تر و اعتراضات، وسیعتر و تعرضی تر شده است.

انترناسیونال: کلا آینده اعتراضات اجتماعی را چگونه می بینید؟ سوالی که مطرح میشود این است که آیا امکان برپا کردن اعتراضات سیاسی گسترده دیگری مثل آبان ماه در این کشور وجود دارد؟ مردم چگونه میتوانند با نیروهای سرکوب و تا دندان مسلح حکومت مقابله کنند؟

حمید تقوائی: برای داشتن تصویر واقع بینانه ای از آینده باید روند تا کنونی تحولات را در نظر گرفت. به نظر من هر کس اندک آشنائی با تحولات سیاسی در ایران تنها در چند سال اخیر داشته باشد میداند که روند اوضاع به سمت تقویت و تثبیت جمهوری اسلامی نیست بلکه برعکس، در جهت تضعیف روزافزون حکومت و سرنگونی آن است. امروز رژیم بسیار بحرانی تر و در مانده تر از مقطع خیزش ۱۸ تیر ۷۸، خیزش ۸۸ و حتی خیزشهای کوبنده و سراسری ۹۶ و ۹۸ است. این واقعیت چنان مشهود و غیر قابل انکار است که حتی برخی از مقامات حکومتی از طوفان و سیل قریب الوقوعی که همه شان را خواهد برد صحبت میکنند و به یکدیگر هشدار میدهند.

این شرایط پاسخ سئوال شما در مورد امکان اعتراضات گسترده ای مثل خیزش آبان ماه را نیز روشن میکند. خیزشهایی توده ای به مراتب عظیم تر و تعرضی تر از آبان نه تنها ممکن بلکه محتمل ترین سیر تحولات است. محتمل ترین بخاطر اینکه جامعه را به نابودی کشانده اند. اکثریت قریب به اتفاق مردم بزیر خط فقر رانده شده و از ابتدائی ترین امکانات معیشتی محروم شده اند. گرانی و بیکاری بیداد میکند و این شرایط به اعتراف خود دست اندرکاران حکومت بدتر و وخیم تر خواهد شد. خودشان پیش بینی میکنند که حتی اگر برجام از سر گرفته شود در عرض چند سال حکومت ورشکست خواهد شد. پیش بینی میکنند تا چند سال دیگر دلار بالغ بر ۲۸۰ هزار تومان خواهد شد و این یعنی تورم هزار

درصدی. یعنی، آنطور که در اوج بحران ونزوئلا دیدیم، خرید یک تخم مرغ با دو گونی اسکناس. ورشکستگی اقتصادی برای توده مردم معنائی بجز فقر مطلق و نیستی و نابودی ندارد و روشن است که هیچ جامعه ای دست به خودکشی نمیزند. مردم این شرایط را تحمل نخواهند کرد و اعتراض و شورش و عصیان و انقلاب نتیجه طبیعی و گریز ناپذیر چنین وضعیتی است. اگر این فروپاشی اقتصادی را در کنار فساد و دزدی مسئولین، اعدامها و بگیری و بیندها، نفرت و انزجار توده ای از حکومت و رئیس جمهور جلادش و از شخص خامنه ای، و مصائب و بی حقوقی های اجتماعی که به جامعه تحمیل شده است و فی الحال به جنبشهای اعتراضی گسترده و مداومی دامن زده است قرار بدهید متوجه خواهید شد

که چرا محتمل ترین سیر تحولات یک انقلاب
عظیم و زیر رو کننده است.

درست است که رژیم تا دندان مسلح است و از
شلیک به مردم ابائی ندارد ولی این خصلت همه
دیکتاتوری هائی است که بوسیله انقلاب بزیر
کشیده میشوند. در تجربه ۹۶ ما شاهد تظاهرات
های محلی، کشاندن نیروهای سرکوبگر به
محلات و درگیری مردم و بویژه جوانان با مزدوران
حکومتی بودیم. در برخی از این درگیریها جوانان
دست به اسلحه بردند. در نهایت پاسخ نیروهای
مسلح حکومت را باید با اسلحه داد و تجربه ۹۶
تاکیدی بر این واقعیت بود. اما قیام مسلحانه
تنها میتواند بر متن حرکات اعتراضی توده ای
اتفاق بیفتد و این حرکات نیز مدام گسترده تر

و رادیکال تر شده است. ویژگی شرایط امروز
اعتصابات و تجمعات سراسری کارگران، معلمان
و بازنشستگان است. به نظر من آنچه میتواند
حکومت را فلج کند همراهی و همزمانی این دو
شکل مبارزه یعنی تظاهرات و تجمعات توده ای
در کنار اعتصابات سراسری است. جامعه فی
الحال این اشکال مبارزاتی را تجربه کرده است.
میتوان گفت خیزش آبان، تجربه حمله به بانکها
و مقرهای نیروهای سرکوبگر حکومت و درگیری
مسلحانه با آنها، و همچنین اعتصابات و تجمعات
توده ای جاری امروز، رزمایش های انقلاب بنیان
کنی هستند که از راه میرسد. انقلاب انتخاب
کسی نیست، یک ضرورت است. همانطور که
غذا و پوشاک و سرپناه یک ضرورت است. در
این میان وظیفه احزاب انقلابی مانند حزب ما

اینست که با دخالت گری فعال در همه عرصه
های مبارزات جاری امروز و خیزش ها و قیام
توده ای فردا، راه را برای پیروزی انقلاب هموار
کنیم.

انترناسیونال: با سپاس از شرکت شما

۲۰ اکتبر ۲۱

وب سایت:

www.wpiran.org

تماس با حزب:

پیامگیر تلگرام: **wpi_tamas@**

و یا با ارسال پیام به شماره

۰۰۴۶۷۰۰۴۴۷۴۲۵

از طریق سیگنال، واتساپ و تلگرام و اینستاگرام